Nr.133026418
104AA-0649-18/21

SPRIEDUMS
Rīgā 2018.gada 19.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesnese Smaida Gļazere,
tiesnese Iveta Brimerberga,
tiesnesis Guntars Kveska,
rakstveida procesā izskatīja personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības /pers. A/ aizstāvja /pers. B/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2018.gada 28.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes jaunākais inspektors Valsts amatpersona 2018.gada 17.februārī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu PC 320969 (turpmāk – Protokols) par to, ka 2018.gada 17.februārī plskt.21.31 Garkalnes novadā, Garkalnē /pers. A/ vadīja transportlīdzekli /TL marka/, reģistrācijas numurs /TL reģ. Nr/, ceļa Garkalne-Ošulauki 1.kilometrā atpakaļgaitā virzienā no Garkalnes uz Ošulauki uz meža ceļa pusi būdams alkohola reibumā, izelpotajā gaisā alkohola minimālā koncentrācija 1,58 promiles.

Protokolā norādīts, ka ar šādām darbībām /pers. A/ pārkāpa Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, 30.panta pirmo daļu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{15}panta ceturtajā daļā.

[2] Ar Rīgas rajona tiesas (turpmāk – arī Rajona tiesa) 2018.gada 28.septembra spriedumu /pers. A/ sodīts par LAPK 149.^{15}panta ceturtajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu ar administratīvo arestu uz 12 diennaktīm, naudas sodu 1300 EUR, transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu un aizliegumu iegūt atpūtas kuģu vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

[3] Personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības /pers. A/ aizstāvis /pers. B/ iesniedza apelācijas sūdzību par Rajona tiesas spriedumu, lūdzot to atcelt un lietu izbeigt.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatotību, apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka Rajona tiesas spriedums atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma.

[5] Saskaņā ar LAPK 289.^{21}panta un 289.^{22}panta nosacījumiem apelācijas instances tiesa ievēro LAPK divdesmit trešajā "a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību un taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši minētās nodaļas prasībām.

Tiesas kolēģija atzīst, ka Rajona tiesa vispusīgi un pilnīgi izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, spriedumā ietvertais pamatojums par administratīvā pārkāpuma esamību un /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības, kā arī par administratīvā soda veidu un mēru, ir pareizs un pietiekams. Tiesas kolēģija pievienojas spriedumā sniegtajai motivācijai un uzskata, ka izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams saskaņā ar LAPK 289.^{13}panta trešo daļu.

[6] Tiesas kolēģija sniedz savu viedokli par apelācijas sūdzībā izklāstītajiem argumentiem.

[6.1] Pretēji sūdzībā norādītajam, lietā esošo pierādījumu kopums ir pietiekams, lai konstatētu, ka /pers. A/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu Protokolā norādītajā laikā un vietā. Rajona tiesa vērtēja un ņēma vērā visus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izspriešanā, pierādījumu vērtējums ir pareizs un pietiekošs.

LAPK 243.panta pirmā daļa noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras LAPK paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Saskaņā ar LAPK 289.^{6}panta septīto daļu tiesa tieši pārbauda pierādījumus lietā.

Judikatūrā atzīts, ka vienīgi tiesa var noteikt, kuri pierādījumi ir nozīmīgi lietā būtisku faktu vai apstākļu noskaidrošanai. Tiesa var ņemt vērā arī, vai pierādījumi lietā ir pietiekami, kā arī, vai citi pierādījumi nav lieki un nevajadzīgi apgrūtinoši lietas izskatīšanai. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem pierādījumiem atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījums (*Augstākās tiesas 2007.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-219/2007 11.apakšpunkts*).

[6.2] Tiesas kolēģija atzīst par pamatotu apelācijas sūdzībā norādīto, ka Protokolā, atbilstoši LAPK 243.panta piecpadsmitajai daļai nav fiksēti visi lietā iegūtie pierādījumi. Taču tiesas kolēģijas ieskatā minētais apstāklis nav atzīstams par būtisku pārkāpumu, kas būtu par pamatu Rajona tiesas sprieduma atcelšanai un lietas izbeigšanai.

Procesuālo tiesību pārkāpums ir vērtējams atkarībā no tā ietekmes uz procesa rezultātu – galīgo nolēmumu, kas pieņemts attiecīgajā procesā. Vērtējot procesuālo normu pārkāpumu un to ietekmi uz procesa rezultāti, ir jānoskaidro, vai šis pārkāpums varēja ietekmēt administratīvā akta saturu. Ja pārkāpums varēja to ietekmēt, tas uzskatāms par būtisku (Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 15.marta spriedums lietā Nr.SKA-59/2005).

[6.3] Tiesas kolēģija atzīst, ka Rajona tiesa pamatoti vērtēja video ierakstu un pamatoti konstatēja, ka automašīna veica kustības un tai pie stūres atradies /pers. A/, kā tas izriet arī no paša video ieraksta.

[6.4] Sūdzības iesniedzējs nepamatoti norāda, ka tiesas sēdes protokolā atspoguļota patiesībai neatbilstoša informācija, /pers. A/ nav liecinājis, ka automašīna bija novietota uz stāvbremzi, tā nav liecinājuši arī liecinieki /pers. C/ un /pers. D/.

Tiesas kolēģija konstatē, ka 2018.gada 28.septembrī tiesas sēdē uz aizstāvja jautājumu /pers. A/ atbildējis: "CD ierakstā redzamais moments, ka automašīna sakustējās, iespējams tādēļ, ka sniedzoties pēc dokumentiem, kuri atradās cimdu nodalījumā, es uzgūlos uz stāvbremzi, tā sakustējās pati." (lietas 90.lapa). Savukārt liecinieki /pers. C/ un /pers. D/ par minēto apstākli nav liecinājuši un Rajona tiesa šo apstākli saistībā ar liecinieku liecībām nav vērtējusi.

[6.5] Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu sūdzības iesniedzēja norādīto, ka automašīna bija sakustējusies tikai atpakaļ.

Video ierakstā redzams, ka transportlīdzeklis nedaudz sakustas uz priekšu un nedaudz pabrauc atpakaļ. Turklāt arī pats /pers. A/ Rajona tiesā apstiprināja minēto apstākli, uz tiesas jautājumu atbildot: "piekrītu, ka CD ierakstā var redzēt, ka automašīna sakustas uz priekšu. Tad kad automašīna kustējās, automašīnā atrados es." (lietas 90.lapa).

[6.6] Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu sūdzības iesniedzēja argumentu, ka Rajona tiesa, pretēji LAPK 289.^{6}panta astotās daļas nosacījumiem, pēc savas iniciatīvas uzaicināja un tiesas sēdē nopratināja policijas darbiniekus /pers. H/ un /pers. I/.

LAPK 289.^{6}panta astotā daļa noteic, ka tiesa nav tiesīga pēc savas iniciatīvas iegūt pierādījumus un tos pārbaudīt tiesas sēdē.

No lietas materiāliem izriet, ka liecinieks /pers. I/ ir policijas darbinieks, kurš konkrētajā lietā ir sastādījis ziņojumu par apstākļiem, par kuriem /pers. A/ ir saukts pie administratīvās atbildības (lietas 4.lapa). Savukārt liecinieks /pers. H/ ir policijas darbinieks, kurš sastādījis Protokolu (lietas 3.lapa), transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolu (lietas 7.lapa), pieņēmis lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas nodošanu glabāšanā (lietas 9.lapa), aizpildījis veidlapu par turpmāko rīcību ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemto transportlīdzekli (lietas 10.lapa), kā arī aizpildījis transportlīdzekļa izņemšanas protokolu administratīvā pārkāpuma lietā (lietas 11.lapa).

Tiesas kolēģija atzīst, ka Rajona tiesa, pēc pārkāpēja paskaidrojumu noklausīšanas, nolemjot uzaicināt uz tiesas sēdi minētos policijas darbiniekus un uzklausot tiesas sēdē viņu liecības, nav pārkāpusi LAPK noteikto tiesvedības kārtību. Rajona tiesai bija tiesības pārbaudīt šo policijas darbinieku sniegtās ziņas par faktiem un viņu nopratināšana tiesas sēdē nav atzīstama par aizlieguma pierādījumu iegūšanā pārkāpums. Rajona tiesa nav ieguvusi jaunus pierādījumus pēc savas iniciatīvas. Līdz ar to liecinieku liecības bija izmantojamas /pers. A/ vainas pierādīšanai.

[6.7] Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu sūdzībā norādīto, ka Rajona tiesa liecinieku liecības atreferēja nepareizi un vērtēja pretēji LAPK prasībām.

Nolēmumā liecinošo personu liecības atreferē tādā apjomā, kas ir būtisks lietas izskatīšanas rezultātam un ir atkarīgs no lietas apstākļiem.

Savukārt tiesas sēdes protokols nav stenogramma, tajā jāatspoguļo lietas dalībnieku paskaidrojumu un liecību būtība, nevis vārds vārdā jāatreferē personu teiktais.

Administratīvo pārkāpumu lietas ir pielīdzināmas krimināllietām Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.punkta izpratnē (*skat. Satversmes tiesas 2002.gada 20.jūnija sprieduma lietā Nr.2001-17-0106 secinājumu daļas 6.1.punktu*). Līdz ar to jautājumi, kas nav paredzēti LAPK pielīdzināmi un izlemjami atbilstoši kriminālprocesa vispārējiem principiem un noteikumiem.

Ņemot vērā to, ka LAPK nav reglamentēta kārtība par piezīmju par tiesas sēdes protokolu izteikšanu, tad, lai nodrošinātu tiesības uz taisnīgu tiesu, jāievēro Kriminālprocesa likuma 484.panta astotajā daļā noteiktā kārtība par piezīmju iesniegšanu.

Tiesas kolēģija konstatē, ka piezīmes par tiesas sēdes protokolu nav iesniegtas, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka personu liecības par faktiskiem apstākļiem izklāstītas nepareizi.

[6.8] Izvērtējot liecinieku /pers. I/ un /pers. H/ liecības, tiesas kolēģija būtiskas pretrunas, kam ir liela nozīme lietas pareizā izspriešanā, nekonstatē. Savukārt policijas darbinieku atšķirīgais izklāsts par to, kādā secībā notikuma vietā uzsāka sarunu ar personām, neietekmē administratīvo pārkāpumu pēc būtības.

[6.9] Pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, Rajona tiesa pamatoti atzinusi par kritiski vērtējamām liecinieka /pers. C/ liecības.

Tiesas kolēģija, izvērtējot liecinieka /pers. C/ liecības Rajona tiesā, kā arī viņa sniegto paskaidrojumu, konstatē, ka liecinieka izklāstītais ir savstarpēji līdzīgs /pers. A/ izklāstītajam notikuma aprakstam. Savukārt, izvērtējot liecinieka liecības kopsakarā ar liecinieka /pers. H/ liecībām, ka /pers. C/ sākotnēji atteicies sniegt paskaidrojumu, norādot, ka /pers. A/ esot viņa kaimiņš un bojāt attiecības nevēlas (lietas 86.lapa), tiesas kolēģijai ir pamats secināt, ka liecinieka /pers. C/ liecības ir sniegtas nolūkā palīdzēt /pers. A/ izvairīties no administratīvās atbildības.

[6.10] No tiesas sēdes protokola neizriet, ka Rajona tiesa būtu pārkāpusi /pers. A/ cilvēktiesības. Līdz ar to sūdzības iesniedzēja norādītais, ka Rajona tiesa uzkrītoši lika /pers. A/ pamatot argumentu, kāpēc uzskata, ka policijas amatpersonas viņu apmelo, neguva apstiprinājumu.

[6.11] Tiesas kolēģija atzīst, ka personas nevainīgums tiek prezumēts, ja nav pierādījumu par pretējo. Tiesai ir jāinterpretē šaubas par labu privātpersonai tikai tad, ja, novērtējot visus lietā esošos pierādījumus, tiesa nevar nonākt pie pārliecības par personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. Izskatāmajā lietā administratīvā pārkāpuma izdarīšana ir pierādīta, vērtējot visus lietā esošus pierādījumus kopumā, tie ir pietiekami, pieļaujami un ticami, lai novērstu jebkādas šaubas par to, ka /pers. A/ izdarīja administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 149.^{15}panta ceturtajā daļā.

Rezolutīvā daļa

[7] Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{21}pantu, 289.^{22}pantu, Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas rajona tiesas 2018.gada 28.septembra spriedumu, bet apelācijas sūdzību noraidīt.
Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese S.Gļazere

Tiesnese I.Brimerberga